

*Gregorio, Ines, Maixabel O., Joseba, Laureano,
Maixabel T., Luli, Jokin, Jabier eta
Maritxuri gure eskerrik beroenak,
proiektu honen oinarri izateagatik.*

*Josune, Eluska, Ekhi eta Lourdes Imazeri
mila esker gurekin izan duzuen prestutasunagatik.*

San Joan Ikastolako lehen ikasleak, Maixabel andereñoarekin. Segura, 1967.

Egileak: Olatz Reteği Rekalde, Mikel Edeso Egia. Aranzadi Zientzia Elkarte
Argazkiak: Segurako Udala, Indalecio Ojanguren (Gure Gipuzkoa),
Laureano Telleria eta Maixabel Telleria.

Diseinua: Tamtam diseño, eventos & multimedia S.L.

Imprimatzen du: Gráficas Bost S.A.

Lege gordailua: SS 1363-2015

ISBN 978-84-943123-9-7

Segurako San Joan ikastolaren sorrera

Olatz Retegi Rekalde
Mikel Édeso Egia

Segura 2015

ARANZADI

zientzia elkartea . sociedad de ciencias
society of sciences . société de sciences

Geroa eraikiz memoria landuz

Bizidunok bizitza laburra dugu, jaio ginenetik hamaika amets eta proiektu ditugu, bidean helburu horiek gozaten saiatzen gara, eta askotan konturatu gabe helmugan gaude. Adinaren heldutasuna etortzen den garai horretan memoria inoiz baino gehiago lantzen da, oroimena bizitzaren tresna garrantzitsu bihurtzen delarik. Segurako hiritar lan talde batek memoria aktibatu eta ibilbide bat jorratu dute hura ez galtzeko.

Aranzadi Zientzia Elkartek azken bi hamarkadatan ekimen eta lan ugari burutu ditu Segurako herrian, bai hiriguneko dozenaka etxe historikoen fatxadak berrituz gazte auzolandegiaren bitartez edo arkeologia ikerketak gauzatuz. Aldiz, liburu hau bertako pertsona helduek garatu dute, iraganari begira oroimena berreskuratu eta gizarteari kontatzeko irrikaz. Liburu hau horren lekuko da eta beti parte hartze zabal eta ikasteko gogo dinamiko batekin sortu da.

Hain zuzen ere, hauexek dira Europa Batasuneko programa aurrerakoien ikerlariak baloratzen dituzten ekimenak. Segurako herrian dagoeneko aspaldian lantzen ari zena alegia. Beraz europar proiektu honentzat ezinbesteko herria genuen Segura.

Bestalde, zorionez badakigu Segurako harrizko etxe zaharrak eta Aste Santuko prozesioa baino sakonagoa dugula gure hizkuntza, bera herri izaeraren oinarria baitugu, hala izan da eta horrela izaten jarraitu dadila nahi dugu. Hauxe izan da Segurarren borondatea. Erreza hau esatea izandako sufrimendu eta oztopoak ikusita, liburuxka honen tokiko komunitateak bere garapen kulturalaren lekukoak dira. Hortaz, bidea beti zabalik dago.

Juantxo Agirre Mauleon

Aranzadi Zientzia Elkartea
Idazkari Nagusia

Sarrera

Gure herriaren historia mendez mende eta belaunaldiz belaunaldi gaur eguneraino iristea lortu izan da ahozko transmisioaren bidez. Mahai inguruan eserita, beheko suaren inguruan, kaleko lagunartean eta beste hainbat modutara iritsi dira gure belarrietaraino antzinako ohitura eta pasadizoak. Ahozkotasanak ordea, bere balio itzelaren ondoan badarama itzal egiten dion hutsune bat eta guk ez genuke gure herriaren historia itzalpe horretan galtzerik nahi.

Horregatik, Aranzadi Zientzia Elkarteak Segurako Ikastolaren sorrera aztertu eta liburuxka edota irudi bidez etorkizun bihurtzeko proposamena mahaigaineratu zue-nean, ez genuen inolako zalantzarik izan gure babesa eskaintzeko.

Hala ere, ez gara gu liburuxka honetako protagonista nagusiak, ezta gutxiago ere. Garai zail haietan euskararen eta euskal kulturaren aldeko pauso irmoa eman zutenak dira liburuxka honetako lerroei bizia eman dietenak. Gurasoak, laguntzaileak eta bertan hezitako umeak izan ziren egoera ilun zuen egoera hura bide onean jarri eta argitu zutenak.

Bukatzeko, Aranzadik sarrera hau idazteko aukera eman didanez, gure amak eta orokorrean emakumeak laudoriatzeko dugun gabezia alde batera utziz, ez nuke aipatu gabe utzi nahi Segurako Ikastolako lehen andereñoa izan zen gure ama. Eskerririk asko Segurako haurron etorkizuna koloretan idazten hasteagatik eta muxu handi bat.

Ekhi Albizu Telleria

Euskara eta Kultura Zinegotzia

AURKIBIDEA

SAN JOAN IKASTOLA	7
LEHEN URRATSAK	11
LEHEN HAZIAK	15
HASIERAKO BELDURRAK	19
HASIERAK BETI GOGORRAK	21
OROITZAPENAK	23
<i>Txikitako oroitzapenak</i>	25
<i>Txanbolinpeko lokala txikia gertau zen</i>	26
<i>Ikastolako furgoneta</i>	26
EZ DIRA ASPALDIKO KONTUAK ANTZEZLANA	27
SAN JOAN IKASTOLAKO IKASLEAK (1967TIK 1981 BITARTE)	29

SAN JOAN
IKASTOLA

SAN JOAN
Ikastola-
ren sorrera

SAN JOAN IKASTOLA

Ikastolaren aldeko mugimendua 1966. urtean sortu zen Segurako herrian. Urteak pasa ahala, gero eta partaide gehiago elkartzen hasi zen mugimendu euskarazale honetara. Lehenengo bilerak Antoniotarren lokalean edo “Zentroan” egiten zituzten. Beasainera ere joaten ziren bilerak egitera, ordurako Beasainen ikastola martxan baitzegoen.

Sei-zortzi hilabetetan bilerak egin ondoren, sortzeko zegoen Ikastolako lehen batzordea aukeratu zen. Batzordekideak; Joxe Etxeberria, Laureano Telleria, Ixidro Arondo, Ramon Telleria, Daniel Larrea eta Gregorio Etxeberria izan ziren.

Junta osatuta, berehala hasi ziren beraien zereginetan. Lehen, ikastola haurrez betetzea zen. Juntakideak, etxez etxe hasi ziren haur bila. Gurasoei, lehenik, herriko proiektu berritzailea aurkezten zitzairen eta ondoren, euskaraz ikasteak zuen garrantzia eta jabetza azpimarratzen zieten. Pixkana juntakoak haurrak lortzen hasi ziren. Ikastolaren irekierarako 12 haur bildu zituzten, mugimenduaren esanetan, izugarrizko arakasta 1200 biztanle inguruko herri txiki batean.

Juntakideen inguruan lanerako prest zegoen guztien laguntzarekin beste hainbeste lan bideratu ziren. Alde batetik, haurrak matrikulatu nahirik zenbiltzan bitartean, ikastola izango zen lokalaren bila ibili ziren. Eta bestetik, andereño baten bila ere bai aritu ziren. Ikastolaren lehen urratsak oinarritzakoak izan ziren zailtasun asko eta abantaila gutxi zegoen garai honetan.

Ikastolaren proiektu berria gauzatzeko lokalaren beharra zegoenez udalari eskaera bat egin zitzaion ikastolako batzordearen izenean. Egun batzuen buruan, plazan zegoen Txanbolinpeko lokala utzi zien, milaka betebeharrak eta baldintzapean. Udalak batzordekoei lokala utzi ondoren, herriko jendearen iritzia aldatzen hasi zen. Herriko guraso asko ikastolen mugimendua beste modu batera ikusten hasi zen udalak izan zuen jokabidearen ostean.

Ikastolaren proiektua gauzatu ahal izateko, andereñoen beharra ezinbestekoa zen. Urte horietan ez zen andereñorik inguruan. Ez zen gaur bezain erraza andereñoak aurkitzea. Juntakoak Maixabel Telleria gaztearengana jo zuten ikastolako andereñoa izan nahi ote zuen galdetzerak. Baiezkoa jasota, bera izan zen ikastolako Haur Hezkuntzako (HH) lehen irakaslea.

Udalak emandako lokala hornitzeko eta andereñoaren praktikak ordaintzeko, hau da, dirua lortzen hasteko, beste hainbat ekintza ere bideratzen hasi ziren; *itsuen errifak*, tonbola, festetan taberna, bertso jaialdiak, pilota partidak, abeslarien emanaldiak, dantzariak...

Ikastolak, San Joan izenarekin 1967ko martxoaren 28an ireki zituen bere atek hamabi haurrekin, Txanbolinpe gainean Maixabel Telleria andereño zutela. Bigarren irakaslea Maixabel Oiarbide izan zen. 1970eko urtarrilean hasi zen ikastolan lanean, M. Telleriarekin egon ziren haurrekin (Lehen Hezkuntzako zikloan).

Gogoratzen denez, bigarren batzordea Laureano Telleria, Ramon Telleria, Daniel Larrea, Joxe Ariztimuño, Gregorio Elortza eta Kruxmari Intsaustik osatu zuten. Batzorde honek ere hamaika lan eta bilera bideratu behar izan zituen gero eta haur eta betebehar gehiago baitzeuden Ikastolan.

Don Felix Alcorca Arrizabalaga, Secretario Acctal. del Ayuntamiento de Segura:

CERTIFICADO:

Que en el expresado Ayuntamiento, en sesión celebrada el día 6 del actual, adoptó, entre otras, el siguiente acuerdo:

"Dada cuenta del escrito presentado por la Junta de Enseñanza, denominada "IKAZTEOLA" de esta Villa, interesando la cesión de un local para la enseñanza parvularia en lengua vascacongada; después de detenido estudio, por unanimidad, se acuerda ceder el local conocido por la antigua Academia de Música, en las siguientes condiciones:

1ª.- Dicha cesión será a título gratuito.

2ª.- La misma se entiende EN PLACARIO, debiendo dejar el local a disposición del Ayuntamiento en cuanto sea solicitado por éste sin derecho a indemnización alguna.

3ª.- Deberá mantener el local de referencia en perfecto estado de conservación, corriendo por cuenta de la Junta cualquier desperfecto que se causare, así como su reparación. Correrá también por cuenta de dicha Junta el entretenimiento del mismo, luz y calefacción.

4ª.- No podrá realizar ninguna clase de obra que afecte a la estructura del local sin la previa autorización del Ayuntamiento y, caso de serle conocida, su realización será por cuenta de la Junta, pasando a poder del Ayuntamiento cualquier mejora realizada, sin derecho a indemnización alguna.

5ª.- No podrá subarrendarse el local ni destinarlo a otros usos que los arriba señalados.

6ª.- El incumplimiento de cualquiera de los TRES puntos anteriores, inmediatamente será causa suficiente y obligatoria para dejar el local a libre disposición del Ayuntamiento".

Y para que conste y surta los oportunos efectos, expido y firmo la presente, de orden y visada por el Sr. Alcalde en Segura a diez de Julio de mil novecientos sesenta y siete.

Felix Alcorca:
Rubricado

Vº. Bº.
EL ALCALDE
Simón Garayalde:
Rubricado

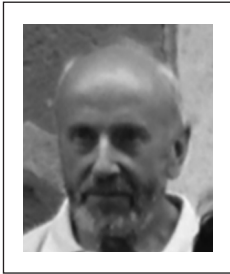
Hay un sello en tinta
que se lee:
ALCAJETA de la N.Y.L.
VILLA DE SEGURA

SR. PRESIDENTE DE LA ESCUELA DE SEGURA

LAUREANO TELLERIA **Ikastolaren sorrerako juntakidea**

“Errexa etzen izan, zailtasun asko zeon. Deskonfiantza asko zeon. Ez zekizun zer gertatuko zen ikastolan ondoren eta ordun zaila zan. Ordun ume bila juten ginen eta nik uste det garai hartan zegon girorako bastante. 12 umeekin hasi zan ikastola eta nik uste dut garai hartako asko zala. Zeren oztopo asko zeuden”.

GREGORIO ELORTZA **Bigarren juntako kidea**

“Gure garaiko eskola erdaldun eta itxi hark sortzen zigun ittolarria ez dago adierazterik. Gerora, ikastola eta bere inguruan sortu zen giroari esker, esan dezaket, arnasa hartzeko zirrikitu bat irekitzea bezala izan zela guretzat. Eginkizun horretan, herritar gehienek parte hartu zuten, era batera edo bestera”.

Ikastolak antolatuturiko San Joane-tako umeen eguna.

LEHEN
URRATSAK

SAN JOAN
kastola-
ren sorrera

LEHEN URRATSAK

60. hamarkada ez zen garai lasaia izan, ez behintzat Seguran. Diktaduraren azken urteak ziren, errepresio handia, grebak, istiluak... Baina, Euskal Herriko herri txikietan gauzak aldatzen hasiak ziren. Gregoriok esan bezala “Guk garai hartan ikusten gendun behar larri bat, ittolarri bat bezela. Eskolan egurre, erdara, hor kuartela, bata, bestea. Zer da hau?”. Euskal Herriari Euskal Eskolen aldeko mugimendua sortzen hasi zen. Klandestinitate gizarre sozialera egin zuen salto mugimendu honek, Segura bezalako herri txikietaraino iritsi arte.

Seguran herritar zati batek ikastolaren proiektua gogotsu eta indartsu hartu zuen. Auzolanean aritzen ziren lan guztiak prestatu eta egiteko, familia handi baten moduan. 6-8 pertsonako junta edo batzorde bat egituratu zen ikastolako eginbeharren kargu izateko eta martxan jartzeko. Beti bat eginda zeuden, elkarki animoak emanez eta lanerako giro oso ona egoten zen beraien artean. Nahiz eta ezezko asko jaso, beti umore positibo eta baikorra zegoela adierazi dute Gregorio eta Laureanok: “Elkartasun handia eta lanerako gogoia nagusitzen zen juntako bileretan”.

Juntako ordezkari bat Beasainera joaten zen, informazio guztia Beasaindik baitzetorren. Beasaingoek esaten zutenaren arabera jokatzeko Segurakoek, jada, garai hartarako Beasainen Ikastola irekita baitzegoen. Laureanok esan bezala "Beasaingoak gidatzen zuten gure jokabidea”.

Juntako lehen eginbeharrak; ikastolarentzako lokala bilatu, haurrak bilatu, andereñoak bilatu eta dirua bildu hori guztia mantentzeko. Dirua biltzeko Seguran jaiotako eta kanpoan bizitako denei bidali zitzaion eskaera esanez ikastola ireki nahi zela Seguran. Orokorrean diru mordoak eskuratu zuten.

Ikastolako guraso ez ziren baina bazkide izan ziren guztien laguntza ere gogora ekarri nahi dugu. Ikastolaren mugimenduan bazkideak egundoko garrantzia izan zuten era batera edo bestera, babesa eta laguntza eskaintzeko prest agertu zirelako inizatibean aurrean. Segurako herritar asko, 50 inguru, izan ziren ikastolako bazkide.

Hilero-hilero beraien kuota ordaintzen zuten, hainbat ekintza ezberdinetan parte hartzen zuten eta auzolanean ere laguntzen zuten.

MAIXABEL TELLERIA **Ikastolako HHko lehen irakaslea**

“Gaztetatik irten zen dana, gero gurasotara pasa zan ikastola sortzeko mugimendu hau. Gurasook etorri ziren neregana ea andereño izan nahi nuen ikastolako proiektua nola zegoen esanez. Nola beste herritan zeuden lanen eta bueno nei ongi iruitu zitzaitez, eta hala hasi nitzen”.

MAIXABEL OIARBIDE **LHko lehen irakaslea**

“Ni magisterio ikasten ari nintzen Donostian. Gogoratzten naiz Laureanok zuzenki galdetu ziela ea etorriko nintzen hona. Oraindik bukatu gabea nuen, praktikak egin nituen, bano ondo. Beldurrik ez gendun, gazte izateak zerdun. Ni 70. urtean hasi nintzen urtarrilean, gogoan daukat, 20 urte nitun orduntxe itteko”.

Gabon eske irteteko prest. 1967ko abendua.

Segura 1955 urtean. Andre Mariaren Jasokundearen eliza. Indalecio Ojanguren.

LEHEN
HAZIAK

LEHEN HAZIAK

Metodologia berria

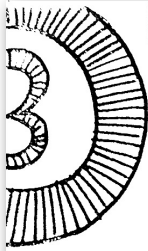
Ikastoletan ikasteko metodologia desberdina erabili zen. Rosa Sensat eskola mugimenduari eta Freinet metodologiari jarraiki Segura ikastolako bi irakasleak Kataluniara joaten ziren material pedagogiko berrien ikastaroak jasotzera. “Lanerako beharrezko genitun ideia eta material berriak ezagutzeko aukera izaten genun gero praktikan jartzeko. Ordun etzegon oporrik uztaillen, hilabete hori prestakuntzarako izaten zen” dio OiARBidek.

“Ikasteko modu desberdin hontan, haurra zen protagonista. Hitzezinez, haurrak bere historiak, pentsamendu, sentimentu eta arazoak besteekin konpartituz. Elkarri entzunez errespeton elkar ezagutzen....Ipuinak kontatuz, era guztietako ipuinak, batzutan andereñoak kontatuak eta bestetan beraiek asmatuak. Ipuinak eta bestelako testuak idatzi eta irakurketan eta idazketan trebatzeko erabiltzen genitun. Gure herria ezagutu eta maitatu bere tradizio eta historia azalduz” adierazi dute ikastolako bi andereñoek.

Metodologia berria gurasoentzako txoke handia izan zen. Gurasoek uste zuten ez zutela ikasten, marrazkiak bakarrik egiten zituztela, jolastu.... Normala zen metodologia berriek zalantza sortzea. Baina 50 urte igaro ondoren, ikusi da ikastolak erabilitako metodologia orain erabiltzen dutenaren oinarri izan dela.

1967ko abenduan gurasoei gabonak zoriontzeko oroigarria.

1973ko Aleana

EVSHARRI

Eguberri sariontsuet opa disuete

Haestolako haurrek

1973ko eguberretarako haurrek egindako aldizkaria.

Arazorik handiena LH zikloko materiala izaten zen. Kataluniatik Casal metodoa ekarri zuten LHkoentzat, baina irakasleak izugarrizko lana egin behar izaten zuten hori dena ikasleei egokitzeko. Lehenik, material guztia euskaratu. Ondoren, kopiak ateratzera joan. Garai haietan ez zegoen kopistegirik gertu. Maixabel O.: "Garai hartako kopistegiak ez zuten gaurkoen antzik. Puntzoi batekin eskuz idazten genun klitxe batzutan eta ondoren tintaz betetako rodillo batean jarri eta nahi aña kopia egiten genitun" gogoratzen du.

Irakasleak ere zailtasunetan gogor egin eta beti ateratzen zuten denbora eta gogoia haurrentzat materiala, saioak, metodologia eta egin beharreko guztia egiteko. Gurasoek ez ohiko irakasletzat hartzen zituzten gure bi andereñoak. Pixkanaka, egiten zuten lana eta esfortzua ikusita, beraien iritzia ere aldatu zen.

MARITXU URRETA

Ikastolako gurasoa

"Ikastolako gurasoak horri zioten beldurra. Ni akordatzen naiz gure umek ikastolan hasi zienen nola guri esaten ziguten, atrebitzen zeate? Atrebitzen zeate haurrak ikastolara bidaltzea? Neri kanpotik esaten ziaten 6 urterekin oraindik etzutela irakurtzen ikasten umek. Eta nei sartzen zian beldur bat ordun..."

Ikastolako haurrak Maixabel Telleria andereñoekin gabon eske.

HASIERAKO BELDURRAK

SAN JOAN

kastola-

ren sorrera

HASIERAKO BELDURRAK

“Garai gogorak izan ziren” azpimarratzen du Maritxu Urretak. Diktadura bete bete
Euskal eskolen aldeko proiektu bat egitea eta haurrak bertan ikastea pentsaezina zen.
Euskara klandestinoa zen, beraz, ez zen begionez ikusten haurrak euskara hutsean ikastea.

Herrian ikastolaren aurkako propaganda handia zegoen. Herritarrek haurrak
ikastolan ez zutela ongi ikasiko, ikastolaren ondoren ez zutela nora joaterik izango
eta jolasak, marrazkiak eta abestiak kantatu bakarrik egiten zituztela esaten zuten.
Segurako herritar batzuek sei urterekin irakurtzen eta idazten ez zekitela esaten
zuten, eta horrez gain, ikastolako haurrek ez zutela etorkizunik izango.

Gurasoak protagonismo handia hartu zuten ikastolen mugimenduan, izugarrizko
esfortzua egin baitzuten proiektu hau aurrera eramateko. Baina hala eta guztiz ere,
beldurra eta ezinegona sentitzen zuten lehen urtetan. Beldurrik handiena Lulik esan
bezala, “eta bost urte eta gero zer? Hori eta gero zer? Irakurtzen badakite? Eta
idazten? Erdaraz badakite?”.

Ikastolako ikasle zaharrenak 9 urterekin Beasaingo ikastolara joaten hasi zirenean
gurasoen eta juntakoen beldur guztiak baretu ziren. San Joan ikastolako ikasleak oso
emaitza onak atera zituzten, eta ondorioz, ikusi zen ikastolan erabilitako metodo-
logia berriak balio izan zuela hezkuntza sistema egoki eta euskaldun baterako. Gura-
soen hasierako kezka eta beldurrak gaingitzen joan ziren denboraren poderioz.

LUIS MARITELLERIA Ikastolen aldeko mugimenduko kidea

*“Hemen Seguran kuartela eukita nahiko oztopo zan dan-
erako. Arteen, Franco hiltzeko zeon, egoera etzan orain bezela.
Eta nahiko oztopo izaten zan. Gero oztopoa baita, zeinbait
guraso konbentzitu behar izaten zalako. Halako proiektu baten
aurren konfiatzeko eta lasai egoteko. Dan dana zan oztopo”.*

JABIER ALBIZU Ikastolen aldeko mugimenduko kidea

*“Gaurtik ikusita da salto kualitatibo izugarria pedagogia
aldetik, izugarrizkoa. Reboluzio bat. Lehen zeonetik ikastolak
ekarri zuena handia izan zen. Ikastolak nolabait bidea ireki zun
eta orain eskola publikoak ere aplikatzen dute. Pedagogiak
modernizatu egin dira. Baino hor aitzindariak izan ziren ikasto-
lak. Gurasoak zirenak momentu hartan gorriak pasata hori bai”.*

HASIERAK
BETI
GOGORRAK

HASIERAK BETI GOGORRAK

“Hasierak beti izaten dira gogorrak”, gogorarazi digu Jabierrek. Hasieran, denak auzolanean parte hartzen zuten. Taberna jartzen zuten Barrundianeko garajeen. Oztopoak oztopo beti saiatzeko ziren beraien eskutan zegoena egiten. Luliren esanetan “Juntatzen ginan jendea, bestela etzegoen ezer itteik. Merezki izan du orduan egindako lan eta esfortzu guztiak, noski baietz”.

Ikastolen aldeko mugimenduak euskararen eta euskal kulturaren balore sozialaren goratzea ekarri zuen. Euskal gizarte gero eta burujabeago izaten hasi zen Ikastolen kontuekin eta gizarte-beldurrak gaintzen hasi ziren.

Askorentzat, 60. hamarkada, inflexio puntua izan da. Ikastolak bere garapenean aurrerakuntza handiak ekarri zituen. Ikastoletan erabiltzen zen metodologia berria eta euskara hutsean zen.

Guraso eta gertukoek aldetik mesfidantza handia zegoen. Baina urte batzuen buruan, argi ikusi zen emaitza onak ematen zituela. Beraz, hasiera gogorko izan bazen ere, etorkizun oparoa ekarri du euskal gizartearentzat ikastolen mugimenduak.

Herritarrek euskara gehiago baloratzen hasi ziren eta herriko kaleetatik atera eta ofizialtasuneranzko bidea hartu zuen. Euskarak eta ikastolek hamarkada bukaeran izan zuten ofizialtasuna balore sozialekin batera handitzen joan zen. Eta ondorioz, euskararen egoera hobetu eta normalizatu egin zen gizartearen egunerokotasunean.

Caderno n.º 58
Folio n.º 28

MINISTERIO DE JUSTICIA
JUNTA DE PROTECCION DE MENORES

Provincial de Guipúzcoa
Local de

INSPECCION DEL IMPUESTO DEL 5 por 100 SOBRE ESPECTACULOS PUBLICOS

ACTA DE INFRACCION REGLAMENTARIA

En Segura a 27 de Junio de 1975 siendo las 11 horas constituida la inspección en la calle de Mayor, 2 donde existe domicilio particular y presente D. José J. Legorburu Balseña como representante de Organización ha comprobado la siguiente infracción reglamentaria: Incumplimiento del art. 25 del Regl. con relación al festival de variedades organizado en el Frontón Municipal de la localidad, el día 21 del actual. Sanción de 150.- pts. (menos de 5.000 habitantes), art. 115(d,

comprendida en el artículo 119 apartado 3 del Reglamento del Impuesto.

Por la inspección le fué entregado a D. J. J. Legorburu el duplicado de esta acta, y se le manifiesta por ella que en el plazo de ocho días siguientes a esta fecha, puede protestar contra aquella en la forma establecida por el artículo 122 de dicho Reglamento.

El Intendente,
ENCARGADO o TERNOS,

EL INSPECTOR,

Ikastolak herrian egindako jaialdiarengatik jaso zuen isun-orria. 1975eko ekainaren 27an.

OROITZAPENAK

SEGURAKO
SAN JOAN
kastola-
ren sorrera

OROITZAPENAK

JOSEBA TELLERIA Ikastolako ikasle ohia

(1967ko martxoaren 28an hasi zen)

“Nik oroitzapen asko eta onak dauzkat. Gustora joaten nitzen ikastolara. Aktibitate mordo egiten genuen: ipuinak, abestiak, buruhausteak, eskulanak, jolasak, mendi-irteerak... Txanbolinpe gaineko lokala oso handia ikusten nuen orduan, gaur berriz, oso txikia iruditzen zait”.

JOKIN IZAGIRRE Ikastolako ikasle ohia

(1968ko apirilaren 2an hasi zen)

“Jaialdiak eiten genitun emisorako zinean (egungo botika zaharrean). Antzerkiak, Bilintx Balantx kantatzen gendun eta denak pozik. Oroimen hori dauket, astoa ikusi nuen abesten genuen, eta bestea Bilintx Balantx”.

INES ORMAZABAL Ikastolako ikasle ohia

(1969ko irailaren 15ean hasi zen)

“Nik beti aitzen non aitek nola esaten zun beste era batea ikasten ai ginela, burua askatzen zala, hori ona zala, ez zela dena memorizkoa, onera esaten zuen. Aitak dena onera esaten zuen”.

TXIKITAKO OROITZAPENAK

Ikastolako lehen ikasleak Txanbolinpeko goiko lokalera joaten ziren ikastolara.

Bertan, alfombra handi batean jartzen ziren denak lurrean eserita Maixabel irakaslearen ipuinak entzuteko gogoz. Abestiak, marrazkiak, buruhaustekak, plastilina, irteerak.. denetik egiten zuten ikastolan. Ikasle ohien oroitzapen nagusia “oso oso gustora joaten ginela eta oso ondo pasatzen nuela” Joseba Telleriak esan bezala.

Mendira eta errekarara irteera asko egiten zituzten, arratsaldeetan gehienbat. Oso ondo gogoratzen da Jokin: “Aldaterdiko askan harrapatzen giñuzten xapabixik eta uhandreak”. Handitzen joan ahala pupitreak erabiltzen hasi ziren. LH zikloan “formalxoago ginan”, etxeko-lanak egiten zituzten eta liburu eta fotokopiak erabiltzen zituzten ordurako.

Inesek festetan jartzen zuten tabernaz du oroitzapena. Taberna dirua lortzeko jartzen zen eta ikastolako hurrek hura apaintzeko marrazki pila egiten zituzten. Taberna irekitzen zenean marrazkiak ikustera gerturatzen ziren. Ekitaldietako ekintzen sariak ere ikasleek egiten zituzten. Aste gutzian zehar esku-lanak egiten jarduten ziren ekitaldian sariak egoteko. Horrez gain, Inesek gogoan du “Kotxinetak edukitzen giñuzten ikastolako balkoian tegi baten barruan. Gero guk zaindu ein behar giñuzten, jana eman, zaindu, ura...”.

Ikastolaren aldeko pelota partidua. Josebe Oiarbide, Begoña Ormazabal, Mertxe Larrea eta Miren Aranburu ikasleak. Arrian III, Ximon, Gallastegi.

TXANBOLINPEKO LOKALA TXIKIA GERATU ZEN

Ikastola sortu eta denbora gutxira txikia geratu zen txanbolinpeko lokala. Ikastola 12 haurrekin hasi bazen ere, urte gutxira 40-45 ikasle inguru izatera pasa ziren. 1972-73 ikasturterako bigarren areto bat egokitu behar izan zen gaur egun jubilatuen elkarte dagoen lekuan.

Era honetan 1go, 2. eta 3. mailakoek Txanbolinpen jarraitu zuten eta txikiak, berriz, lokal berrian hasten ziren.

Areto berri hau eta bere patioa elizak utzi zion ikastolari baina egokitzapen lan handia behar izan zuen. Obra guztia auzolanean egin zen eta hainbat herritar eta

ikastolako guraso aritu ziren iluntzetan eta larunbat goizetan zenbait hilabetez, bai aretoak eta bai patioa egokitzen.

**Ikastolako haurrak
ināuteriak ospatzen.**

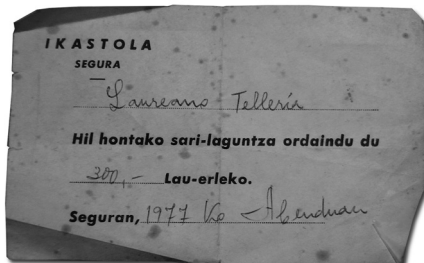
IKASTOLAKO FURGONETA

Ikastola sortu eta urte batzuetara Segurako ikastolak garraio partikularra izan zuen herritik kanpo bizi ziren haurren bila joateko. Lan hori herriko guraso eta irakasleen artean antolatzen zuten.

Zerain eta Mutiloako ikasleak ikastolara joateko furgonetan joan behar izaten zuten, ez baitzuten bertatik pasatzen zen autobusera sartzerik. Jabier Albizuk esan bezala, “Zeraindik eta Mutiloatik eskola nazioaletara etortzen ziren haurrak horiek ordaindua zaukaten bidaia. Eta nolabait ikastolara etorri behar zuten haurrak ez zuten sarrerarik autobus hortan. Horixe da kontraesana”.

Egoera horrela izanik, irakasle eta gurasoak, Madrilen matrikulaturiko Dos Caballos furgoneta batean, Mutiloan Koortzuraino eta Zerainen Aizpetaraino joaten ziren haurren bila. Furgoneta hura Madrilen bizi ziren segurarren diruarekin erositakoa zen. Furgoneta ekarri ostean, auzolanean ibiltzen ziren laguntzaileak haurrak esertzeko eserlekuak jarri zituzten. Dena egokitu ondoren, hortxe ibiltzen ziren gustura beste herrietako haur pila andereño eta gurasoekin furgonetan gora eta behera, etxetik ikastolara eta ikastolatik etxera.

Ikastolako hileroko kuotaren ordainagiria (1977ko abendukoa). Guar egun 2 euro baino gutxiago balioko luke. Laureano: “Etxean etzen asko irabazten baino honetarako dirua jartzen zen”.

**EZ DIRA
ASPALDIKO
KONTUAK
ANTZEZLANA**

EZ DIRA ASPALDIKO KONTUAK ANTZEZLANA

Gerraosteko memoria lantzeko grina ekintza ezberdinekin erakusten dute Segurako herritarrek. Esaterako, seguraren herri dinamika batek bultzatuta *Ez dira aspaldiko kontuak antzezlan*a burutu da.

Euskal Herriko gerraoste gordina erakusten digu antzerki obra honek. Segurako herritarren talde ekimen baten emaitza izan da. Bailara osoko eta belaunaldi ezberdineko pertsonaiak izan dira antzezleak. Tabladu gainean 30 antzelarik parte hartu dute, gehiengo segurarra.

Belaunaldi gazte berriei duela 50 urteko bizitza nola zen eta garai haien bizi izan zituztenei nola izan ziren gogora ekartzeko saiakera izan da. Ikastolak sortu ziren garai zail haietan hezkuntza eta eguneroko bizitza nolakoa zen erakutsi eta gogoraraztea da antzezlan honen helburu nagusia.

Gidoia eta zuzendaritza Idiazabalgo ikastoletako lehenetariko irakaslea izan zen Lourdes Imaz segurarrak egin ditu. Imazek esan bezala: “Ni irakaslea naizenez, eskolan ikusi det ze aldaketa jo dun. Eta horregatik, neri gustatzen zait antzerkia transmisio bide bezela izatea, erakusteko, hausnartzeko, ikasteko...”.

Ikastolaren sorrerak goierriko eskualdean ez ezik, Euskal Herriko txoko guztietan izan zuen bere oihartzun eta eragina. 60. hamarkada euskara eta euskal hezkuntzarentzat urte itxaropentsuak izan ziren, herritarrak nahi zuten etorkizun berri bat eraikitzen hasteko aukera ireki baitzuten.

Zailtasunak zailtasun oztopo guztiei aurre egiteko gai izan ziren eta horregatik, goraiatu eta duten garrantzia eman nahi diegu Ikastolaren aldeko mugimenduan laguntzen, parte hartzen, lanean, irakasten, dirua biltzen eta hainbat lan ezberdin askotan egon den pertsona orori.

Hasieran, ezkutuan erein ziren haziak eman dute beraien fruitua...

Eskualdeko ikastolaren sorreran parte hartu zuten kide berberak aurki ditzakegu antzezlan honetan. Argazki honetan, Beasainen ezkutuan izaten zituzten bileraren eszenografia bat eskaintzen dute.

**SAN JOAN
IKASTOLAKO
IKASLEAK
(1967TIK 1981 BITARTE)**

SAN JOAN IKASTOLAKO IKASLEAK (1967tik 1981 bitarte)

1967ko martxoan hasi ziren ikasleak:

BIXENTE ALBIZU IZAGIRRE	RAMON MARIA GALARZA ALDASORO
RAFAEL LARREA IZAGIRRE	MIKEL IZAGIRRE MENDIZABAL
JOSEBA TELLERIA ALBIZU	MIREN ARANTXA ARANBURU ZINGUNEGI
ANGEL M ^o UGALDE VIGUERA	PEDRO GALARZA ONRAITA
ANGELA CEA HILARIO	MIREN BEGOÑA ORMAZABAL APEZTEGIA
JUANTXO UGALDE IGELZ	IÑAKI XABIER AUZMENDI ALUSTIZA
IÑAKI OIARBIDE HERNANDORENA	M ^o MERCHE LARREA IZAGIRRE
JESUS M ^o ALDANONDO ANDOLA	JON AITOR GABILONDO ROYUELA

Lehen urtean (1967) ikastolan txertatzen joan ziren ikasleak:

JUAN M ^o IMAZ TELLERIA	JOAQUIN IZAGIRE ALUSTIZA
M ^o JOSE OIARBIDE ASURMENDI	AITOR ANTIXIA ETXEBERRIA
JOSE JAVIER ORMAZABAL UGALDE	GURUTZ GOIKOETXEA ETXEBERRIA

1968ko irailaren 9an hasi ziren haurren izenak jarraian:

MIREN ARANTZA ARRONDO ALBIZU	MIREN GURUTZE TELLERIA ALBIZU
MIREN IZARRA LARREA IZAGIRRE	JOAQUIN ALDANONDO LUZURIAGA

1969ko irailaren 15ean ikastolan hasi ziren haurren izenak:

MARIA INES ORMAZABAL IMAZ	LUIS CARLOS CID CONDE
JOSE MIGUEL ALDANONDO ANDOLA	JOSE M ^o IZAGIRRE ALUSTIZA
MIREN IÑAKE ETXEBERRIA ORMAZABAL	IÑAKI TELLERIA ARRIZABALAGA
ANA ARACELI UGALDE VIGUERA	JAVIER ALDANONDO LUZURIAGA
FERNANDO GALARZA ONRAITA	

1970eko irailean hasi ziren haurren izen-zerrena:

AGUSTIN IMAZ LAZKANO	LIERNI ARRONDO ALBIZU
XABIER ALBIZU IZAGIRRE	JON ANDER INTXAUSTI URKIA
JOSEBA AUZMENDI ALUSTIZA	JULE TELLERIA ALDANONDO

1971ko irailaren 15ean hasi ziren haurren izenak dira honako hauek:

MARIA ELENA RUIZ APAOLAZA	MIKEL IZAGIRRE URRETA
ANDONI ETXEBERRIA ORMAZABAL	MIREN KARMELE ORMAZABAL UGALDE
MIREN VALENTINA UGALDE IZETA	MIREN JAIONE TELLERIA ALBIZU
SANTI TELLERIA ARRIZABALAGA	ARANTXA GARCIA LARREA
AITOR LARREA IZAGIRRE	ESTHER BEGOÑA BELLIDO GARCIA

1972. urte hasieran ikastolan hasi ziren haurren izen-zerrenda:

GURUTZ ALDANONDO ANDOLA	JON GOTZON OSINALDE UGALDE
-------------------------	----------------------------

1972. urteko apirilaren 10ean eskolatu ziren harren izenak:

MIREN BAKARNE TELLERIA LAPIZONDO	MIREN IRUNE ETXEBERRIA GEREÑU
MIREN GURUTZE ETXEBERRIA ORMAZABAL	MIREN IZASKUN IZAGIRRE SARRIEGI

1972ko irailaren 18an Ikastolan ikasturtean hasi zuten ikasleak:

XABIER ALUSTIZA URKIA	GORKA IZAGIRRE URRETA
JOXE MARI GARCIA LARREA	JOSEBA XABIER ALUSTIZA MUJKA
MAIDER INTXAUSTI URKIA	

1973ko irailak 17an hasi ziren haurren izen-zerrenda:

AITOR ARISTIMUÑO GOIKOETXEA	MIREN NEREA AREIZAGA CAMARA
BAKARNE ARANBURU LOPETEGI	MIREN JASONE TELLERIA ARRIZABALAGA
NEKANE ALUSTIZA ETXALUZE	JAIONE GARCIA LARREA
ASIER ALUSTIZA ETXALUZE	ANDOITZ TELLERIA GABIRIA
ARANTXA OIARBIDE PEREZ	XABIER ORMAZABAL REKONDO
M ^a JOSE ARRONDO AREIZAGA	M ^a CONCEPCION ARTOLA INTXAUSTI
IÑAKI REKONDO IPARRAGIRRE	LUIS GARMENDIA ALDANONDO
IMANOL UGALDE SENPERENA	EDURNE IZAGIRRE SARRIEGI
KARMELE ETXEBERRIA ORMAZABAL	MAITE IZAGIRRE SARRIEGI
MIGUEL ARANBURU IMAZ	MIKEL ETXEBERRIA SARRIEGI

1974ko ikasturtean eskolatu ziren ikasleak:

IBON ETXEBERRIA GEREÑU	DIEGO ALDANONDO AUZMEDI
MIREN ARANTXA IZAGIRRE Aiestaran	JON ARISTIMUÑO GOIKOETXEA

1974ko irailaren 16an ikasturtea hasi zuten ikasleak:

XABIER ZABALETA MURGIÓNDO	JAIONE ETXEBERRIA REKONDO
URKO LARREA IZAGIRRE	LUISTELLERIA ANDUEZA
AITOR ARRONDO ALBIZU	IÑAKI ORMAZABAL UGALDE
EDURNE OIARBIDE PEREZ	IDOIA RUIZ APAOLAZA
YOLANDA GABILONDO ROYUELA	IKER GARMENDIA ALDANONDO
JAVIER OLAZIREGI TELLERIA	AITOR LETURIA INTXAUSTI
JAIONE INTXAUSTI AGIRREBENGOA	JOSEBA OSINALDE UGALDE

1975eko urte hasieran eskolatutako haurren izenak:

JON ALUSTIZA MUJKA	GURUTZE IZAGIRRE Aiestaran
JOKIN ETXEBERRIA ORMAZABAL	XABIER UGALDE SENPERENA

1975eko irailaren 15ean ikasturtea hasi zuten haurrak:

KARMELE ALUSTIZA LASA	AITZOL TELLERIA GABIRIA
MARKEL TELLERIA LAPIZONDO	ALOÑA INTXAUSTI URKIA
KOLDO UGALDE ELORZA	JON IÑAKI IZAGIRRE ETXEBERRIA
ANDOITZ APAOLAZA SAIZAR	IMANOL AGIRRE ABURUZA
KARMELE ALBIZU IZAGIRRE	

1976ko irailean ikasturtea hasi zuten haurren izenak:

EDURNE ARANBURU LOPETEGI	AMAIA ALDANONDO ALDAOLA
IGOR OTEGI ORMAZABAL	GURUTZE ALUSTIZA MUJKA
IBON ERAUSKIN ARRUIABARRENA	XANTI ARISTIMUÑO GOIKOETXEA

1977. urtean hasi ziren haur hauek Ikastolan:

JON AGIRRE ABURUZA	MIRIAM MARTIN MUÑOZ
JON INTXAUSTI USABIAGA	

1977ko irailaren 12an hasi ziren haurren izenak:

FELIX JAVIER GOIBURU MURUA	PATXI INTXAUSTI ETXEBERRIA
OIER BERAŠATEGI GERRIKO	AITOR APAOLAZA GOENA
ARANTXA ETXEBERRIA REKONDO	MIKEL AREIZAGA CAMARA
UNAI IZAGIRRE TELLERIA	IÑAKI ARTOLA INTXAUSTI
ENEKOITZ TELLERIA SARRIEGI	ENARA SODUPE INTXAUSTI
IMANOL INTXAUSTI AGIRREBENGOA	

1978ko irailaren 18an haur hauek hasi ziren Ikastolan:

XABIER IMAZ TELLERIA
BAKARNE ERAUSKIN ARRUABARRENA
EGOITZ BERESATEGI GERRIKO
IMANOL IZAGIRRE AIESTARAN
XANET GARMENDIA ALDANONDO
GURUTZE IPARRAGIRRE LOPETEGI
ALOÑA ELORZA ZEBERIO
AINHOA ORMAZABAL REKONDO

ARITZ TELLERIA ARRUE
GARIKOITZ IPARRAGIRRE EIZAGIRRE
OIHANA ARIZTIMUÑO FERREIRA
IGOR ELORZA ARRONDO
AMAIA APAOLAZA GOENA
JOSUNE ARRONDO AREIZAGA
NEREA FERNANDEZ

1979ko irailaren 17an Ikastolan hasi ziren haurren izenak:

ALAZNE GOIKOETXEA ETXEBERRIA
JUAN JOSE OIARBIDE ETXEZARRETA
NEKANE REKONDO IPARRAGIRRE
JOSE ORMAZABAL UGALDE
OLATZ ERAUSKIN ARRUABARRENA
JON ANDER HOMBRE ALDASORO

ELISA GENUA SANTAMARIA
JOSUNE TELLERIA PETROCH
AITZIBER ETXEBERRIA IPARRAGIRRE
ENEKO GOIBURU MURUA
AITZIBER MAKAZAGA ALUSTIZA
AINARA ORMAZABAL REKONDO

1980ko irailaren 8an hasi zirenak Ikastolan:

JOSE JAVIER GOIKOETXEA ZABALETA
JOXEBA ETXEBERRI GERENU
IÑIGO OTEGI ORMAZABAL
ARKAITZ SODUPE INTXAUSTI
EÑAUT TELLERIA URKIA
JOSEBA ZABALETA MURGIONDO
AIERT IZAGIRRE TELLERIA
IÑIGO RUBIO REKONDO
GAIZKA OLAZIREGITELLERIA
ASIER TELLERIA PETROCH
URKO APAOLAZA SAIZAR
JOSE LUIS ELORZA ARAKAMA

LARRAITZ INTXAUSTI ETXEBERRIA
OIHANA ETXEBERRIA IPARRAGIRRE
JOSE LUIS AMATRIAIN OCHOA
MIGUEL IMAZ ORUS
ALOÑA SALSAMENDITELLERIA
MIREN MAKAZAGA ALUSTIZA
ARKAITZ ALONSO ALDASORO
JOSEBA ANDONI GENUA SANTAMARIA
EGOITZ APAOLAZA GOENA
JON MIKEL IPARRAGIRRE LOPETEGI
FRANCISCO JAVIER CASADO OCHO